

1

İş Dünyası

1. Yeni Bir İş Bulmalıyım

1 Tamamlayalım

1. Hastanelerde yüksek sesle konuş mamalıyız.
2. Kayıt için şu formu doldur _____.
3. Çocuklar şiddet içerikli çizgi filmler izle _____.
4. Yurda gece saat 24:00'dan önce gir _____.
5. İş ortamında konuşmalarınıza dikkat et _____.
6. Yarına kadar elinizdeki tüm dosyaları okuyup incele _____.
7. Dolap bomboş, çıkıp yiyecek bir şeyler al _____.
8. Bu yemeğin tadına mutlaka bak _____ . Emimin çok beğeneceksin.
9. Yanımda yeterince para yok. Önce bankaya gidip para çek _____.
10. Daha sağlıklı bir hayat için hepiniz sigarayı derhal bırak _____.
11. Son kullanma tarihine bakmadan yiyecek satın al _____.
12. Çocuklar günde iki saatten fazla televizyon izle _____.
13. Ev sahibimiz kiraya zam yaptı. En kısa zamanda yeni bir kiralık ev bul _____.
14. Alkollüken trafiğe çık _____ . Şu anda size ceza yazmaktan başka seçeneğim yok.
15. Üniversitede burslu okuyabilmek için bu sınavdan geç _____ . Artık burs şansınız kalmadı ne yazık ki.
16. Annenle bu şekilde konuş _____ . Bence hemen gidip özür dile _____.
17. Bu faturanın ödemesini dün yap _____ . Şimdi gecikme faizi ödeyeceksiniz.
18. Müdür aradı. Çok önemli bir toplantı yapacakmış, bizim de derhal ofisine git _____.
19. Sekreterle konuştum ama kaydımızı bugün yapamazmış. Çünkü bu belgeleri müdüre imzalat _____.
20. Eczaneden ilaçlarını aldım. Şu mavi ilacı mutlaka yemeklerden önce iç _____ , eczacı öyle söyledi.

2 Tamamlayalım

1. Hükümet işsizlik sorunu için neler yap malı _____?
2. Doktor Bey, mutlaka ameliyat ol _____?
3. Sence Ezgi'ye haksızlık mı ettim? Özür dile _____?
4. Bu akşamki yemekte kravat tak _____?
5. Acaba bu yeni iş teklifini kabul et _____?
6. Bu ilaçları her gün kullan _____?
7. Bahçemizde parti düzenlemek için belediyeden izin al _____?
8. Sınavdan geçmek için en az kaç puan al _____?
9. Vize almak için hangi belgeleri hazırla _____?
10. Havaalanına daha çabuk ulaşmak için hangi yoldan git _____?
11. Daha iyi Türkçe konuşmak için neler yap _____?
12. Saat sekizde işte olmak için kaçta evden çık _____?
13. Diploma almak için kursun sonuna kadar devam et _____?
14. A: Affedersiniz, Yeliz Hanımla şu anda görüşmem mümkün mü, yoksa daha önceden randevu al _____?
B: Yeliz Hanım şu anda uygun efendim, buyurun.
15. Ona gerçekleri anlatmadım. Sence anlat _____?
16. Öğretmene sormayı unuttum, sen sordun mu? Ödevleri yarın mı ver _____?
17. Bugünkü toplantıya mutlaka katıl _____? Benim çok önemli bir işim var.
18. Sence bu evi badanala _____ , badanala _____?
19. Bu bölümü de imzala _____?
20. Kurs parasının tamamını şimdi öde _____?
21. Etlik'e gitmek için bu otobüse mi bin _____?
22. Bu ilacı tok kamına mı iç _____?
23. Saçlarım çok uzadı. Ne dersin, kestir _____?
24. Başvuru formunuzu cuma günü saat beşe kadar şirketimize getir _____.
25. Gömleğimdeki vişne lekesini çıkarabilmek için ne yap _____?

3 Tamamlayalım

Hayatın Değeri

Günümüzde hemen hemen herkes yoğun stres altında yaşıyor. Çocuklar ve gençler için okulları, yetişkinler için ise işleri stres kaynağı.

Stresin insanlara pek çok olumsuz etkisi var ama elbette en önemlisi ve tehlikelisi sağlığımıza etkileri! Bu nedenle yoğun stres altında yaşıyorsanız sağlığınıza normalden fazla _____ (özen göstermek).

Sağlıklı olabilmek için neler _____ (yapmak)? Neler _____ (yapmamak)? Öncelikle uyku düzenimize çok _____ (dikkat etmek). Düzenli yemek _____ (yemek) ve bol bol meyve sebze _____ (tüketmek). Peki spor _____ (yapmak)? Şüphesiz bütün bunlar spor olmadan anlamsızdır, ama önce bir doktora _____ (danışmak). Zararlı alışkanlıklardan da _____ (vazgeçmek). Sigara _____ (içmek) veya hemen _____ (bırakmak). Hayattan zevk almaya _____ (çalışmak). Sağlığımızın değerini onu kaybetmeden _____ (bilmek).

Stresin vücudumuza olumsuz etkilerini engellemek için elbette tüm bunlar gerekli. Ancak daha kalıcı bir çözüm için sorunların nedeni olan stresi azaltmaya _____ (çalışmak). Stres kaynaklarından uzaklaşmak her zaman mümkün olmuyor ama en azından stresin etkilerini _____ (azaltmak). Kendimizi rahatlatmak için yöntemler _____ (keşfetmek) ve bu şekilde hayatımızı _____ (kolaylaştırmak).

Hayatımızın değerini önemli sorunlarla karşılaşmadan _____ (bilmek) ve buna göre _____ (yaşamak).

4 Tamamlayalım

Ben Türkiye'de yaşıyorum ama Bulgaristanlıyım. Ülkemden uzak yaşamak elbette kolay değil ama üniversiteyi burada okumak istiyorum. Hatta daha sonra burada güzel bir iş bile bulabilirim. Bu nedenle öncelikle Türkçeyi çok iyi derecede öğren _____ . Bir yıl sonra mutlaka TÖMER'den diplomamı al _____ . Ancak bu yeterli değil. Ders dışında da Türklerle konuş _____ . Türk arkadaşlar edin _____ ve onlarla sık sık zaman geçir _____ . Türkçe oyunlara, filmlere git _____ . Yani Türkçeyi yerinde ve yaşayarak öğren _____ . Üniversiteyi başarıyla tamamla _____ ve kendime uygun, iyi bir iş bulmalıyım.

5 Yazalım

1. Anahtarınızı evde unuttunuz.
Çilingir çağırmalıyım _____
2. Annenizin kalbini kırdınız.
_____
3. Derse geç kaldınız.
_____
4. Arkadaşınız size yalan söyledi.
_____
5. Faturaları ödemeyi unuttunuz.
_____
6. Sevgiliniz sizden ayrılmak istiyor.
_____
7. Çok iyi Türkçe öğrenmek istiyorsunuz.
_____
8. Arabanızla yolda kaldınız.
_____
9. İşinizden memnun değilsiniz.
_____
10. Ödevinizi zamanında bitiremediniz.
_____
11. Tatile gideceksen uçağı kaçırdınız.
_____
12. Kredi kartınızı kaybettiniz.
_____

6 Tümce oluşturalım

1. çaba / için / göstermek / bırakmak / sigara / gerek
Sigarayı bırakmak için çaba göstermek gerek _____.
2. için / banka / lazım / para / alışveriş / çekmek / yapmak
_____.
3. gerekmek / için / çalışmak / çok / dil / öğrenmek
_____.
4. bilet / için / almak / tiyatro / gitmek / gerek / önce
_____.
5. evlilik / gerek / için / mutlu / yapmak / fedakarlık
_____.

7 Tamamlayalım

İş Görüşmesi

İş başvurusu yapan genç, mülakatta çalışma şartlarını müdüre şöyle sıralar:

– Sabahları işe gitmem zor oluyor. Bu yüzden evime bir araba gönder *melisiniz*. Ayrıca evimin kirasını da öde _____. Bunun dışında geçinebilmem için her ay bana 3000 TL maaş da ver _____.

Müdür, genci dikkatle dinledikten sonra cevap verir:

– Biz zaten çalışanlarımıza son model bir araba, üç daire, ayrıca ayda 8000 TL veriyoruz.

Genç şaşırarak;

– Şaka yapıyorsunuz herhalde, der.

Müdür gülümser ve

– Ama önce siz başlattınız, diye cevap verir.

8 Tamamlayalım

1. Çevre kirliliğine karşı duyarlı olmak *gerek/lazım* _____.
2. Yılda iki defa diş doktoruna git _____, çünkü çürük dişler bazı hastalıkların nedenidir.
3. Alışverişe çıkmadan önce liste hazır _____. Bak şimdi ne alacağını unutuyorsun.
4. Çocukları derslerle, ödevlerle çok sık _____. Oyun oynamaya da zamanları kalmalı.
5. Yaşlıları sık sık ziyaret et _____, çünkü onlar da çocuklar gibi ilgi ve sevgi bekler.
6. Güneşin zararlı ışınlarından korunmak için öğle saatlerinde güneşlen _____.
7. Siz kalp hastasıdır. Sigaradan uzak dur _____. Ama görüyorum ki bunu yapmamışsınız!
8. Deprem bölgelerinde depreme dayanıklı evler yapılmış _____ ama yapılmamış, geçen seneki depremde bunu iyice anladık.
9. Benim bu ilacı her gün iç _____?
10. Kültürlü bir insan olabilmek için güncel dergi ve gazeteleri oku _____.
11. Yarın sabah randevuma geç kalmamak için evden 7’de çık _____.
12. Meyve ve sebzeleri yemeden önce bol suyla yıka _____.
13. Çocukların yanında sigara iç _____.
14. Tabağındakileri bitir _____, yoksa sana dondurma almam.
15. Artık büyüdün. Bundan sonra bazı işleri kendin yap _____.
16. Beni affetmen için daha ne yap _____?
17. Sağlıklı yaşamamız için yiyeceklerimize dikkat et _____.
18. Kompozisyon ödevinizi yarın getir _____, haftaya da getirebilirsiniz.
19. Tatile çıkabilmek için gelecek haftaya kadar bütün işlerimi tamamla _____.
20. Dün bilgisayarım bozuldu, bu nedenle tamirciye götür _____.
21. Sabah otobüsü kaçırdım. İşe geç kalmamak için taksiye bin _____.
22. İnşallah saat 21:00 otobüsünde yer vardır. Yoksa bu geceyi burada geçir _____.

9 Yerleştirelim

-maları gerekir • -mem gerekti • -meli
-mam gerekiyor • -malısınız • -melisiniz • -malıyım
-ması gerekiyor • -mem gerekti • -mesi gerekmiş

- Öğrencilerin sınavlardan geçebilmek için ders çalış maları gerekir.
- Bu sorunu çözebilmem için arkadaşlardan yardım iste _____ . Çünkü 2 gündür hiçbir çözüm bulamadım.
- Cüzdanımı evde unutmuşum. Eve dönüp onu al _____ .
- Çocuk başını masaya çarptı. Babası bir an önce onu hastaneye götür _____ .
- Hasan Bey, en kısa zamanda sigarayı bırak _____ .
- Siz bu projeyi iki hafta içerisinde bitir _____ .
- Akşama misafirler gelecek. Evde de hiçbir şey yok. Ben markete gidip alışveriş yap _____ .
- Kaydınızı yapabilmem için kimliğinizin yanınızda ol _____ .
- Dün akşam evde oturacaktım ama arkadaşım hastalanmış hemen çıkıp ona git _____ .
- Pınar evde yokmuş. Az önce annesiyle konuştum, acil bir telefon gelmiş ve hemen ofise git _____ .

10 Yanıtlayalım

- Türkçemi geliştirmek için ne yapmam gerek?
_____

- Bir iş görüşmesinde nasıl davranmalıyım?
_____

- Kıyafet seçerken nelere dikkat etmeliyim?
_____

- Gıda alışverişinde nelere dikkat etmem lazım?
_____

- Kendime en uygun mesleği nasıl seçmeliyim?
_____

- Boş zamanlarımı sizce nasıl değerlendirmeliyim?
_____

11 İşaretleyelim

- Kıyafetlerim dar geliyor. Bugün mağazaya gidip yeni kıyafetler al _____ .
 -ması lazım -mam lazım
 -maya mecbur -maları gerekiyor
- Kadınların özellikle hamileyken hiç sigara iç _____ .
 -mek lazım -memeleri gerekiyor
 -meye mecburlar -mek zorundalar
- Bugünlerde çok yorgunum, benim biraz dinlen _____ .
 -mem lazım -mek lazım
 -mesi gerek -mek gerekli
- Benim bir an önce bu yazıyı bitir _____ .
 -mek gerekiyor -mesi lazım
 -memiz gerekli -mem gerekiyor
- Sen en kısa zamanda ondan özür dile _____ .
 -melisin -mek lazım
 -men gerek -mek gerekiyor
- Siz bu ilaçları günde iki defa kullan _____ .
 -mak lazım -mak zorundasınız
 -manız gerek -mak gerekecek
- Özgür'ün tekrar sınava gir _____ .
 -mek gerekiyor -mek gerekti
 -mesi gerekiyor -mek zorunda
- Ablamın düğününde giymek için kendime güzel bir gece elbisesi al _____ .
 -mak lazım -mam gerekli
 -mak gerekiyor -mak zorunda
- Her şeyden çok sıkıldım. En kısa zamanda hayatıma yeni bir yön ver _____ .
 -mek gerekiyor -mem gerekli
 -mesi gerekiyor -mek gerek
- Burs alabilmek için ders notlarının ortalaması en az dört buçuk ol _____ .
 -mak gerekiyor -mak lazım
 -mak zorundasın -mak zorunda

1.3 Başarının Sırları

12 Dinleyelim, işaretleyelim

İş Yerinde Başarı

Var Yok

1. Patronun gözüne girmek için ne yapmalıyım? Var Yok
2. Bir iş yeri için en uygun kıyafet nasıldır? Var Yok
3. Ofiste ciddi bir ifade takınmak niçin önemlidir? Var Yok
4. Başarılı olmak için hep çok çalışmak zorunda mıyım? Var Yok
5. Toplantılara geç kalmanın sonuçları nelerdir? Var Yok

Doğru Yanlış

1. İş yerinden en geç siz ayrılmalısınız. Doğru Yanlış
2. İş ortamında çok sade giyinmelisiniz. Doğru Yanlış
3. İş yerinde ne çok güler yüzlü ne de çok asık suratlı olmalısınız. Doğru Yanlış
4. Herkesin sizi çalışkan biri olarak görmesi için kafeteryada bile dosyalarınızı gözden geçirmelisiniz. Doğru Yanlış
5. Toplantılarda konuşmaları dikkatle dinleyerek not tutmalısınız. Doğru Yanlış

	anlatmak	sohbet etmek	dedikodu yapmak
laflamak			
	dikkatsizce	dikkat çekerek	büyük bir dikkatle
pür dikkat			

13 Tamamlayalım

1. Bütün hafta sonunu evde geçir *mek zorunda* _____ *kaldım* _____, çünkü iki gün boyunca yağmur bir an bile durmadı.
2. Ayşe, geçen hafta sonu yine hastanede nöbet tut _____.
3. Ali Bey derse yarın da giremeyecek. Onun yerine derse benim gir _____.
4. Televizyonları bozuldu. Dün yeni bir televizyon al _____.
5. Dün cüzdanımı kaybettim ve bir arkadaşımdan borç iste _____.
6. Babaannemin kulakları iyi duymuyor. Bu nedenle evde hepimiz yüksek sesle konuş _____.
7. Dün akşam fırtınadan elektrik kesildi. Çocuklar ödevlerini mum ışığında yap _____.
8. Dayımın depremden sonra evi yıkıldı. Geçen yıl yeni bir ev yaptı _____.
9. Kızımın ödünün üstüne çay döküldü. Bütün ödevi yenden yaz _____.
10. Yeni bir projeye başlayabiliriz. Şu anda kesin değil ama sanırım yaz tatilimi ofiste geçir _____.
11. Zeynep'le konuştum. Antalya'da hava o kadar sıcakmış ki bütün günlerini evin içinde geçir _____.
12. Bilgisayarıma virüs bulaştı. Format at _____.
13. Üst kattan gelen kavga sesleri bütün gece sürdü. Sonunda polisi ara _____.
14. Ofise gelirken ayakkabımın topuğu kırıldı. Bu yüzden yeni bir ayakkabı al _____.
15. Son uçağı kaçırdık bu nedenle sabaha kadar havaalanında bekle _____.
16. Maalesef tavlada yenildim ve arkadaşlarıma yemek ısmarla _____.
17. Geçen tatildeki otelimizin restoranı o kadar kötüydü ki bütün yemeklerimizi dışarda ye _____.
18. Ali bana hafta sonu planımı sordu. Ona yapacağımız doğum günü sürprizini bozmamak için yalan söyle _____.

14 İşaretleyelim

- Arkadaşlarıyla iyi ilişkiler kurabilmen için, onlara daha anlayışlı davran_____.
 -mak gerek   -mam lazım
 -man gerek   -malı
- Küçük çocuklar korku ve şiddet içerikli programlar seyret_____.
 -memek gerek   -memesi gerek
 -memeli   -memesi lazım
- Türkçeyi daha iyi öğrenebilmeniz için Türkçe kitaplar oku_____.
 -mam lazım   -mak zorundayım
 -mak lazım   -manız lazım
- Güneşin zararlı ışınlarından etkilenmemen için koruyucu kremler kullan_____.
 -mam gerekli   -mak gerekli
 -malı   -malısın
- Rakip takımı yenebilmemiz için daha çok antrenman yap_____.
 -mak zorundayız   -mak zorunda
 -ması gerek   -maya mecburlar
- Benim hemen eve gidip misafirlere yemek hazırla_____.
 -ması lazım   -mam lazım
 -maları lazım   -mamız lazım
- Arabamın yolda benzini bitti ve ben eve yürü_____.
 -mek zorunda kaldım
 -mek zorunda kalıyorum
 -mek zorunda kaldı
 -mek zorunda
- Senin işin rahat. Benim gibi hafta sonları çalış_____.
 -mak zorunda değilsin
 -maya gerek yok
 -mak gerekmiyor
 -mak zorundasın
- Salondaki çiçekleri sula_____, ben suladım.
 -mak zorunda kalma
 -mana gerek yok
 -man gerekecek
 -mak zorundasın

15 Yerleştirelim, işaretleyelim

sağlanmalıdır • olmalıdır • oynayabilmeli • yapması
alabilmeli • yaratmak gereklidir • göstermelidir

İş Yerinde Stresten Nasıl Korunmak Gerekir?

Bir iş yerinde, verimli çalışabilmek için orada stresten uzak, huzurlu bir ortam _____ . Böyle bir ortam için çalışanlar ve yöneticiler arasındaki iletişimin iyi olması _____ . Kişiler kurumda sürekli aktif rol _____ , sorumluluk _____ , kendini ve kurumunu geliştirmek için çaba _____ . Bu ortamın sağlanması için de kurumun kendi içinde düzenlemeler _____ gerekir.

İş yerinde stresin azalmasıyla artacak bireysel başarı, iş yerinin genel başarısını yükseklere taşıyacaktır. Bu nedenle iş yerlerinde yöneticilerle çalışanlar arasında huzurlu, olumlu, yaratıcı, yetenekleri destekleyici ortamlar oluşturulmalıdır.

	Var	Yok
1. Huzurlu bir ortam iş yerindekilerin verimli çalışmasını sağlar.	☐	☐
2. İş yerinde huzurlu bir ortam yaratmak kurumsal çabalar ile mümkündür.	☐	☐
3. Strese karşı, yönetici - çalışan iş birliği gerekir.	☐	☐
4. Çalışanların başarılı olması iş yerinin başarısını da etkiler.	☐	☐